

van den Lande niet en is draagende; soo willen ende ordonneeren Wy by deesen, dat die geene, die omme de teegenwoordige beroerte, sonder anders moetwilliglijk ende Vyandlijk teegens Onse ende de gemeene welvaart gehandelt te hebben, uyt haarluidere Woonplaatse vertrokken zyn, het zy Geestelijke ofte Weereldlijke, binnen den tyd van veertien daagen naar de Publicatie van deesen wederom in haare Goederen koomen fullen, die sy ten tyden van haar vertrok hadden ende bezaaten, ende haarluiden wederomme volgen fullen, soo verre die niet verklaart en worden voor prys, ten behoeve van de gemeene faake vervallen te zyn, op poene soo verre deselve binnen den voorschreeven gestelden tyd niet en koomen, dat de vrugten van haarluidere Goederen, hoedaanig die ook zyn, aangeklaagen ende geapliceert fullen worden tot vorderinge der gemeene faake, ter tyd ende wylen syluiden wederomme gekoomen fullen zyn; welverstaande, dat uit de voornoemde Goederen betaalinge met kennisse van faaken gedaan sal worden, het geene sy anderen deugdelijk schuldig fullen weesen; ende gemerkt by den toevoer van de Victuaille de Vyanden grootelijks versterkt worden, soo interdiceren Wy eenen iegelijk, onder Onsen gebiede staande, den Vyand ofte de Steeden die hun met Ons als nog niet en hebben geconformeert, eenige toevoeringe van Victuaille, ofte eenige andere Goederen ende Koopmanschappen te senden, brengen of te doen opbrengen, op poene van te verbeuren deselve Goederen: Beveelende alle Officieren, Tollenaaren ende Wagthouders van dien, daar toe goede toefigt te draagen, ende allen den geenen die sy bevinden fullen contrarie van deese Ordonnantie te doen, aan te haalen, ende teegens den geenen te procederen tot verbeurte van deselve Goederen: Ende op dat alles wes voorschreeven is volkoomentlijk volbragt werde, ende daar van niemand en pretendere te hebben eenige ignorantie, ordonneeren Wy die van den Raade in Holland, dat sy deese Onse Ordonnantie ende Placaate terstont, alomme daar men gewoonlijk is Publicatie te doen, doen publiceeren ende verkondigen, ende doen procederen tot executie van deesen, sonder eenige dissimulatie; autoriseerende den voornoemden Deurwaarder van den Hove, de voorschreeve Publicatie sonder vertrek over al naar ouder gewoonte te doen; des ten oirkonden hebben Wy deesen met Onsen Naame geteekent, ende Onsen grooten Zeegel daar onder aan laten hangen.

Gegeeven in Onsen Veld-Leeger tot Hellenraade by Remunde, op den drie en twintigsten dag der maand van Augusty, in den jaare ons Heeren 1572.

Onderteeckent,

Guillaume de Nassau

Op de plyke stond geschreeven,

By bevel van sijne Excellencie,

Geteekent,

N. Brunik.

*Placaat,
houdende ver-
bod van eenige
correspondentie*

WILHELM, &c. Den eersten geswooren Exploictier van de Kaamer van den Raade in Holland hier op versogt, Salujt. Alsoo tot onser kennisse gekoomen is, dat den Hertog van Alva ende sijne Aanhangeren, Vyanden des gemeenen

nen welvaarts, met listige practyquen ende snijster beleid van Ver-
raderye, in het heimelijk arbeiden, de Landen ende Steeden onder
Onsen Gouvernemente, tot conservatie van haare vrydommen
ende gerechtigheeden, in onderdaanigheid des Konings van His-
panniën, Onsen genaadigsten Heere, hun gegeeven hebbende, wee-
deromme onder sijne heerschappye ende hoovaardige Regeeringe
te trekken, daar toe gebruikende seekere loofse middelen onder
den gemeenen Man, poogende den sommigen bedektelijk in eenen
ydelen hoop van sijnder gratie, sommige ook met dreigementen
in eenen weemoed te brengen, omme by de eene ofte de andere
middelen de herten der Ingezeetenen te beweegen, ende fulke
veranderinge of tweedragt onder de selve te maaken, daar door
hy eenig voordeel op de voorschreeve Landen ende Steeden mog-
te bekoomen, fulks alreede eenige ongestaadige, onvroome ende
kleinhertige, hun selven, haare Eere, Eed, ende Vaderland ver-
geetende, haaren eersten ende pryfelyken voorneemen van de be-
scherminge ende voorstand van de gemeene saaken, van de Vry-
dommen, Regten, ende Privilegien des Vaderlands schynen ver-
laaten te hebben, ende hun te betrouwen op een genaade ende
gratie van haare ende der Landen natuurlijken Vyant, die be-
kent is altyds gesogt te hebben tot sijn eigen proffyt, met groote
eergierigheid ende alle wreetheid de voorschreeve Landen te on-
derwerpen ende te brengen in de eeuwige slavernye: Ende hoe-
wel Wy, ende de voorschreeve Landen teegens alle periculen
van des Vyands aanslaagen ende magt, met dan genoeg met
Krygsvolk voorsien zyn; hebben des niet te min goedgevon-
den, met alle goede ordonnantie des voorschreeve Vyands be-
driegelijke opsetten ofte verraderyen te voorkoomen; mitsgaders
Ons te verseecken van het getal der geener die met vrye goed-
willigen moet tot aller stonden bereid souden zyn ten dienste van
haaren Vaderlande. So is 't: Dat Wy, hier op gehad het advis
van de Staaten des Lands van Holland, verboden hebben; ende
verbieden wel scherpelyk by deesen, dat niemant wie hy zy eenige
correspondentie, gemeenschap ofte verstant sal houden, of heb-
ben met den Hertog van Alva, sijne Aanhangeren, ende Voort-
vlugtigen uit den Lande van Holland, nog eenige Brieven ofte
Bootschappen aan den selven seinden, nogte doen doen, nog van
den selven ontfangen eenige Brieven of Bootschappen; ordonnee-
rende daar beneevens, dat, indien iemant eenige alfulke Brieven
ofte Bootschappen subtilijk ter handen ofte ter ooren mogten
worden gebracht, sal die geene die fulks mogte gebeuren het sel-
ve terstond openbaaren den Gouverneur, Overigheid, ende Ma-
gisstraat van de Plaatse, sonder die wyders te sayen ofte strooyen,
al op poene van de Contraventeurs gestraft te worden aan haar
Lyf, ofte arbitralijken na gelegenheid van de saake; ordonnee-
rende voorts dat alle die geene die hun onder Onsen Gouverne-
mente des Krygshandels, van weegen den Koning van Hispan-
niën, Onsen genaadigsten Heere, t'aller tyd tot onser verfoeke
ende vermaaninge, gemoed ende goedwillig willen in eigen Per-
soon laten vinden in Togten ende Wagten tot dienste des Va-
derlands ende vorderinge van de gemeene saake teegens den
Hertog van Alva ende sijne Aanhangers voornoemt, ofte deselve
dis in haare Plaatse daar toe tot haare kosten eenige Soldaaten
willen onderhouden, ofte ook eenige Soldye tot vier Heerengul-
dens

met de Vyanden van deese Landen te houden.

15
 dens elke Soldye ter maand goedwillig willen verftrekken, dat defelve binnen vier daagen na de publicatie van deefen aan Ons, Onfe Gecommitteerden ofte de Burgermeesteren van de Steeden, en Officieren van de Dorpen fullen prefenteeren en laaten aantekenen met haar Naam, Woonplaatfe, Waapenen ende Perfoon, daar meede fyluiden ende elk in fijn reguard, ten voorfchreeven dienfte bereid willen zyn, omme daar na Onfen Heirkragt, ofte feyt van Oorloge te beleiden ten minften quefte van den Lande, ende omme te voorkoomen ende te verhoeden alle fchaade ten platten Lande, ende dat den Landman van fijn Koorn ende Graanen, Suyvel, Booter Kaas, ende andere Viſtuailen niet berooft, ofte het felve niet vernielt, maar ten meeften oorbaar ende proffyt gebragt en gevent moogen worden; hebben meede geordonneert ende geboden, ordonneeren en gebieden by deefen, dat by de Landluiden alomme binnen den Lande van Holland, alle haar Koorn binnen den tyd van drie weeken afgedorft ende vervoert fal worden in de naaftgeleegen Steeden, mits dat de Burgermeesters ende Regeerders der felver Steeden de felve Landluiden fullen doen voorfien van Solders en Plaatsen, daar fy haar afgedorfte Koorn vry fullen moogen leggen, brengen ende afhaalen omme te verkoopen, fonder eenige huure van de felve Solders ofte Plaatsen te betaalen; dat ook de voornoemde Landluiden terftond alle haar Suyvel, Booter, Kaas, Vleefch, ende diergelijke Viſtuaille brengen fullen binnen de beſlooten Steeden, mits dat fyluiden het felve aldaar ofte elders daar het hun gelieven fal, fullen moogen verkoopen ofte ter Markt brengen, fonder dat fyluiden ten platten Lande by hun fullen moogen houden meer Koorns, Suivels ofte Viſtuaille, dan fyluiden ofte elk voor fijn Huysgefinne voor agt daagen moogen behoeven, op poene van het gunt contrarie deefe Ordonnantie van het voorfchreeve Koorn, Suyvel ofte Viſtuaille by hunluiden bevonden mogte worden, voor prys gehouden ende gegeven te worden; ende ten einde dat deefe Onfe teegenwoordige Ordonnantie ende Verbod in alles volkoomen ende agtervolgt mag worden: Ende ten einde niemant daar van ignorantie en mooge pretendeeren, foo laften ende ordonneeren Wy U, den inhouden van deefen te publicceeren alomme binnen de Steeden en Vlekken van den Lande en Graaffchappe van Holland, Ons toegedaan zynde, daar men gewoonlijk is uitroepinge en publicatie te doen; beveelende voorts alle Officieren ende Magiftraaten, dat fy het inhouden van deefen volkoomen en agtervolgen, voor foo veel hun aangaan mag, fonder daar inne te gebruiken eenig faveur, gunfte ofte diffimulatie, want Ons alfoo belieft; des ten oirkonden hebben Wy deefen met Onfen Naame geteekent, ende Onfen Zeegel hier op doen drukken in Placaate.

Gegeeven tot Delft, den neegen en twintigften dag van November, in den jaare Ons Heeren 1572.

Onderteekent,

Guillaume de Nassau.

Ende wat laager ſtond gefchreeven,

By myn Heere den Prince,

Geteekent,

N. Brunick.

WIL-